

KDB 358

50-3

NVE 3054

V 1965

069.73 Fordell

TILLATELSE

FOR

BERGENSHALVØENS KOMMUNALE KRAFTSELSKAP

**TIL Å FORETA REGULERING OG OVERFØRING AV FØRDEVASSDRAGET M.M.
I SOGN OG FJORDANE FYLKE TIL MATREVASSDRAGET I
HORDALAND FYLKE**

(MEDDELT VED KONGELIGE RESOLUSJON 14. MAI 1965)

Ved kongelig resolusjon 14. mai 1965 er bestemt:

1. I medhold av lov om vassdragsreguleringer av 14. desember 1917 tillates Bergenshalvøens kommunale kraftselskap å foreta regulering og overføring av Førdevassdraget m. m. på de vilkår og under de forutsetninger som er inntatt i Industridepartementets tilråding av 14. mai 1965.
2. Det fastsettes manøvreringsreglement for regulering av Matre- og Førdevassdragene m. fl. overensstemmende med utkast inntatt i samme tilråding, som gjeldende inntil videre.

Betingelser

for tillatelse for Bergenshalvøens kommunale kraftselskap til å foreta reguleringer og overføringer av Førdevassdraget m. m. til Matrevassdraget.

(Fastsatt ved kgl. resolusjon 14. mai 1965.)

1.

Konsesjonen gis på ubegrenset tid. Konsesjonsvilkårene kan tas opp til alminnelig revisjon etter 50 år. Hvis vilkårene blir revidert, har konsesjonæren adgang til å frasi seg konsesjonen innen 3 måneder etter at han har fått underretning om de reviderte vilkår, jfr. reguleringslovens § 10, post 2 siste ledd.

Konsesjonen kan ikke overdras.

De utførte regulerings- og overføringsanlegg eller andel deri kan ikke avhendes, pantsettes eller gjøres til gjenstand for arrest eller utlegg uten i forbindelse med vassfall nedenfor anleggene.

Anleggene må ikke nedlegges uten statsmyndighetenes samtykke.

2.

For den økning av vasskraften som innvinnes ved reguleringen og overføringen skal erlegges følgende årlige avgifter:

Til statens konsesjonsavgiftsfond kr. 1 pr. nat.-hk.

Til konsesjonsavgiftsfondet i de fylkes-, herreds- og bykommuner som Kongen bestemmer kr. 4,50 pr. nat.-hk.

Etter 20 år kan fastsettelsen av avgiftene tas opp til ny prøvelse.

Økningen av vasskraften beregnes på grunnlag av den økning av lågvassføringen i Matreelva som reguleringen og overføringen antas å ville medføre utover den vassføring som har kunnet påregnes år om annet med de tidligere bestående reguleringer. Ved beregningen av denne økning forutsettes det at magasinene utnyttes på en sådan måte at vassføringen i lågvassperioden blir så jevn som mulig. Hva der i hvert enkelt tilfelle skal anses som den ved reguleringen og overføringen innvunne økning av vasskraften, avgjøres med bindende virkning av departementet.

Plikten til å erlegge de ovenfor omhandlede avgifter inntreffer etter hvert som den ved reguleringen og overføringen innvunne vasskraft tas i bruk. Avgiftene har samme pantesikkerhet som skatter på fast eiendom og kan innføres på samme måte som disse. Etter forfall svares 6 pst. rente.

3.

Nærmere bestemmelser om betalingen av avgifter etter post 2 og kontroll med vass-

forbruket samt angående avgivelse av kraft, jfr. post 18 skal med bindende virkning for hvert enkelt tilfelle fastsettes av vedkommende departement.

4.

Arbeidet må påbegynnes innen en frist av 2 år etter at konsesjonen er gitt og fullføres innen en ytterligere frist av 5 år.

I fristene medregnes ikke den tid som på grunn av overordentlige tildragelser (vis major) streik eller lockout har vært umulig å utnytte.

For hver dag fristen uten tillatelse meddelt av Kongen måtte oversittes, betaler konsesjonæren en løpende mulkt til statskassen av kr. 100.

5.

Konsesjonæren skal ved bygging og drift av anleggene fortrinnsvis anvende norske varer for så vidt disse kan fås like gode, tilstrekkelig hurtig — herunder forutsatt at det er utvist all mulig aktsomhet med hensyn til tiden for bestillingen — samt til en pris som ikke mer enn 10 pst. overstiger den pris med tillagt toll hvortil de kan erholdes fra utlandet. Er det adgang til å velge mellom forskjellige innenlandske tilbud, antas det tilbud som representerer det største innen landet fallende arbeid og produserte materiale, selv om dette tilbud er kostbarere, når bare ovennevnte prisforskjell — 10 pst. — i forhold til utenlandsk vare ikke derved overstiges.

Toll og pristillegg til sammen forutsettes dog ikke å skulle overstige 25 pst. av den utenlandske vares pris (eksklusive toll). I tilfelle av tvist herom avgjøres spørsmålet av departementet.

Vedkommende departement kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer.

For overtredelse av bestemmelsene i nærværende post erlegges konsesjonæren for hver gang etter avgjørelse av vedkommende departement en mulkt av inntil 15 — femten — pst. av verdien. Mulkten tilfaller statskassen.

6.

Forsikring tegnes fortrinnsvis i norske selskaper hvis disse byr like fordelaktige betingelser som utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse.

7.

Konsesjonæren skal være ansvarlig for at hans kontraktører oppfyller sine forpliktelser overfor arbeiderne ved anleggene.

8.

Konsesjonæren er forpliktet til, når vedkommende departement forlanger det, på den måte og på de vilkår som departementet bestemmer, i anleggstiden å skaffe arbeiderne og funksjonærene ved anleggene og dissers familier den nødvendige legehjelp ved fastboende lege og å holde eller helt eller delvis dekke utgiftene til for øyemedet tjenlig sykehus eller sykestue med isolasjonslokale og tidsmessig utstyr.

Det kan også pålegges konsesjonæren, etter vedkommende departements nærmere bestemmelse, helt eller delvis å bære utgiftene til vedkommende kommunes alminnelige forebyggende helsetjeneste og alminnelige sosiale tiltak.

Hvis noen av arbeiderne eller funksjonærene omkommer ved arbeidsulykke i anleggstiden, kan konsesjonæren etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement pålegges å sikre eventuelle etterlatte en øyeblikkelig erstatning.

9.

Konsesjonæren er i fornøden utstrekning forpliktet til på rimelige vilkår og uten beregning av noen fortjeneste å skaffe arbeiderne og funksjonærene sunt og tilstrekkelig husrom etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

Konsesjonæren er ikke uten vedkommende departements samtykke berettiget til i anledning av arbeidstvistigheter å oppsi arbeiderne fra bekvemmeligheter eller hus leid hos ham. Uenighet om hvorvidt oppsigelse skyldes arbeidsvist, avgjøres med bindende virkning av departementet.

Bestemmelsene i annet ledd får ikke anvendelse på leieforholdet mellom konsesjonær og arbeider når § 38 i lov om husleie av 16. juni 1939 gjelder i kommunen og leieforholdet er beskyttet gjennom oppsiingsreglene i nevnte paragraf.

10.

Konsesjonæren er forpliktet til ved arbeidets påbegynnelse å sørge for midlertidig forsamlingslokale til bruk for arbeiderne og den øvrige befolkning som er knyttet til anlegget eller, hvis departementet måtte anse det mer hensiktsmessig og ikke vesentlig dyrere å delta i oppføring, utbedring eller nedbetaling av permanent forsamlingslokale, f. eks. samfunnshus.

Konsesjonæren skal stille inntil kr. 30 000 til rådighet for almindennende virksomhet blant arbeiderne og til geistlig betjening etter Kirkedepartementets nærmere bestemmelser.

11.

Konsesjonæren plikter å utføre forlengelsen av anleggsvegen fra Krokavatn til Årsdalsvatn i samråd med Statens vegvesen, samt å yte tilskott på 1 mill. kroner til parsellen Hestfossen—Hest i det vedtatte hovedveganlegg Svartemyr—Hest—Hordaland fylkes grense og ytterligere 1 mill. kroner som rentefri forskottering fram til 2. januar 1969. Vegforbindelse ned til Førde skal konsesjonæren etablere innen 1966 ved provisorisk anleggsveg. Dersom departementet finner at vegspørsmålet ikke praktisk kan løses i samarbeid med Statens vegvesen kan det gi annet pålegg om tiltak eller tilskott til veganlegget innenfor samme økonomiske ramme.

Konsesjonæren er forpliktet til å erstatte utgiftene til vedlikehold og istandsettelse av offentlige veger, bruer og kaier, hvor disse utgifter blir særlig øket ved anleggsarbeidet. I tvisttilfelle avgjøres spørsmålet om hvorvidt vilkårene for refusjonsplikten er til stede samt erstatningens størrelse ved skjønn på konsesjonærens bekostning. Eventuell erstatning innbetales til Vegdirektoratet. Veger, bruer og kaier, som konsesjonæren anlegger, skal stilles til fri avbenyttelse for allmennheten, for så vidt departementet finner at dette kan skje uten vesentlige ulemper for anleggene. Ferdselsveger og stier som er i bruk må omlegges dersom de demmes ned.

12.

Konsesjonæren plikter å treffe tiltak for å avhjelpe skader og ulemper som regulerings- og overføringene måtte føre med seg for bygdefolkets interesser. Spørsmålet om hvorvidt det skal treffes tiltak og i tilfelle hvilke avgjøres i mangel av overenskomst ved skjønn som i tilfelle kan fremmes i forbindelse med ekspropriasjonsskjønnet.

13.

Konsesjonæren plikter etter nærmere bestemmelse av departementet årlig å sette utyngel og eller settefisk (herunder også flerårig) i det område som berøres av regulerings-, overføringene og utbyggingen.

Om departementet finner det nødvendig plikter konsesjonæren å anbringe gittere eller liknende sperreanordninger foran tappe-løper og tunneler.

Konsesjonæren plikter etter departementets nærmere bestemmelse å bekoste fiskeribiolo-

giske undersøkelser i de områder som berøres.

Om departementet finner det nødvendig plikter konsesjonæren å sørge for etablering og avlønning av fiskeoppsyn under anleggs-tiden.

14.

De neddemte arealer ryddes for trær og busker som er over 1,5 m høye eller har over 8 cm stammediameter målt i en høyde av 25 cm over bakken. Det skal stubbes lavt, og gjenstående subber skal ikke i noe tilfelle være over 25 cm høye. Høyden regnes vinkelrett mot bakken. Ryddingen skal være fullført senest 2 år etter første neddemming av vedkommende areal.

15.

Konsesjonæren plikter før arbeidet påbegynnes å forelegge vedkommende departement detaljerte planer med fornødne opplysninger vedkommende regulerings- og overføringsanleggene, således at arbeidet ikke kan iverksettes før planene er approbert av departementet. Anleggene skal utføres på en solid måte og skal til enhver tid holdes i fullt driftsmessig stand. Deres utførelse så vel som deres senere vedlikehold og drift undergis offentlig tilsyn. De hermed forbundne utgifter utredes av anleggenes eier.

16.

Vassslippingen skal foregå overensstemmende med et reglement som Kongen på forhånd utferdiger. En norsk statsborger som vedkommende departement godtar, skal forestå manøvreringen. Ekspropriasjonsskjønn kan ikke påbegynnes før manøvreringsreglementet er fastsatt. For så vidt vatnet slippes i strid med reglementet kan konsesjonæren pålegges en tvangsmulkt til staten av inntil kr. 1 000 for hver gang etter departementets nærmere bestemmelse.

17.

Anleggets eier skal etter nærmere bestemmelse av departementet utføre de hydrologiske iakttagelser, som i det offentlige interesse finnes påkrevd, og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige. De tillatte oppdemningshøyder og de tillatte laveste tapningsgrenser betegnes ved faste og tydelige vasstandsmerker som det offentlige godkjenner.

Kopier av alle karter som konsesjonæren lar oppta i anledning av anleggene, skal tilstilles Norges Geografiske Oppmåling med opplysning om hvordan målingene er utført.

18.

De vassfalls- og brukseiere, som benytter seg av det ved reguleringen og overføringen innvunne driftsvann, er forpliktet til å avgis til den eller de kommuner, derunder også fylkeskommuner, som departementet bestemmer etter hvert som utbygging skjer, inntil 10 pst. av den forhvert vassfall innvunne øking av kraften (beregnet som angitt i post 2). Staten forbeholdes rett til å erholde inntil 5 pst. av kraften.

Pålegget om avgivelse av kraft kan etter begjæring av en interessert tas opp til ny avgjørelse etter 30 år.

Kraften kan kreves avgitt med en brukstid nedtil 5 000 brukstimer årlig.

Kraften avgis i den form hvori den produseres.

Elektrisk kraft uttas etter departementets bestemmelse i kraftstasjonen eller fra fjernledningene eller fra ledningsnettet hva enten ledningene tilhører anleggenes eier eller andre. Forårsaker kraften uttakelse av ledningene økede utgifter, bæres disse av den som uttar kraften, enten dette er staten eller en kommune. Avbrytelse eller innskrenkning av leveringen, som ikke skyldes vis major, streik eller lockout, må ikke skje uten departementets samtykke.

Kraften skal leveres til vanlig pris i vedkommende forsynings- eller samkjøringsområde. Dersom det ikke er mulig å påvise noen slik pris, skal kraften leveres til selvkostende. Hvis den pris som således skal legges til grunn blir uforholdsmessig høy, fordi bare en mindre del av den kraft vannfallene kan gi, er tatt i bruk, skal kraften leveres til rimelig pris. Uenighet om prisen avgjøres av vedkommende departement.

Eieren har rett til å forlange et varsel av 1 år for hver gang kraft uttas. Samtidig kan forlanges oppgitt den brukstid som ønskes benyttet og dennes fordeling over året. Tvist om fordelingen avgjøres av departementet. Oppsigelse av konsesjonskraft kan skje med 2 års varsel. Oppsagt kraft kan ikke senere forlanges avgitt.

Eventuell avgivelse av overskytende kraftmengder i henhold til endret pålegg etter 2. ledd kan bare kreves etter hvert som kraft blir ledig.

Unnlater konsesjonæren å levere denne kraft uten at vis major, streik eller lockout hindrer leveransen, plikter han etter departementets bestemmelse å betale en mulkt til statskassen av kr. 1 pr. dag for hver kW som urettelig ikke er levert. Det offentlige skal være berettiget til etter departementets bestemmelse å overta driften av anlegget for

eierens regning og risiko så vidt nødvendig til levering av den betingende kraft.

Konsesjonæren er forpliktet til å samarbeide med andre kraftverker når dette finnes hensiktsmessig av hensyn til den alminnelige kraftforsyning. Bestemmelsene herom treffes i mangel av minnelig overenskomst av et av Kongen oppnevnt skjønn som også fastsetter de nærmere tekniske og økonomiske vilkår for sådant samarbeid.

Konsesjonæren plikter på egen bekostning å foreta de forandringer av anlegget som måtte finnes påkrevd av hensyn til sådant samarbeid. Bestemmelse herom treffes av departementet. Der tas ved avgjørelsen størst mulig hensyn til anleggets økonomiske forhold.

19.

Ved regulerings- og overføringsanleggene skal der tillates truffet militære foranstaltninger for sprengning i krigstilfelle, uten at anleggenes eier har krav på godtgjørelse eller erstatning for de herav følgende ulemper eller innskrenkninger med hensyn til anleggene eller deres benyttelse. Anleggenes eier må uten godtgjørelse finne seg i den bruk av anleggene som skjer i krigsøyemed.

20.

Det påhviler konsesjonæren i den utstrekning hvori dette kan skje uten urimelige ulemper og utgifter — å unngå ødeleggelser av plante- og dyrearter, geologiske og mineralogiske dannelser samt i det hele naturforekomster og områder, når dette anses ønskelig av vitenskapelige eller historiske grunner eller på grunn av områdenes naturskjønnhet eller egenart.

Så fremt sådan ødeleggelse som følge av arbeidenes fremme i henhold til foranstående ikke kan unngås, skal Naturvernrådet i betimelig tid på forhånd underrettes om saken.

Konsesjonæren skal i god tid på forhånd undersøke om faste fortidsminner som er fredet i medhold av lov av 29. juni 1951 nr. 3

eller andre kulturhistoriske lokaliteter blir berørt; og i tilfelle straks gi melding herim til vedkommende museum.

Viser det seg først mens arbeidet er i gang at det kan virke inn på fortidsminne som ikke har vært kjent, skal melding som nevnt i foregående ledd sendes med en gang og arbeidet stanses.

Konsesjonæren plikter ved planleggingen og utførelsen av anleggene i den utstrekning det kan skje uten urimelige ulemper og utgifter å dra omsorg for at hoved- så vel som hjelpeanlegg virker minst mulig skjemmende i terrenget. Plassering av stein- og/eller jordmasser skjer i samråd med vedkommende kommuner, og konsesjonæren må sikre seg varig råderett over tippene.

Reguleringsanleggets eier har plikt til forsvarelig opprydding av anleggsområdene. Oppryddingen må være ferdig senest innen 2 år etter at vedkommende anlegg er satt i drift. Overholdelsen av bestemmelsene i dette ledd undergis offentlig tilsyn. De hermed forbundne utgifter utredes av anleggets eier.

Om nærværende bestemmelser gis vedkommende ingeniører eller arbeidsledere fornøden meddelelse.

21.

Konsesjonæren underkaster seg de bestemmelser som til enhver tid måtte bli truffet av vedkommeende departement til kontroll med overholdelsen av de oppstilte betingelser.

De med kontrollen forbundne utgifter erstattes det offentlige av konsesjonæren etter nærmere av vedkommende departement fastsatte regler.

22.

Konsesjonen skal tinglyses i de tinglag hvor anleggene er beliggende. Vedkommende departement kan bestemme at et utdrag av konsesjonen skal tinglyses som heftelse på de eiendommer eller bruk i vassdragene for hvilke reguleringen og overføringen kan medføre forpliktelser.

Manøvreringsreglement

for regulering av Matre- og Førdevassdragene m. fl.

(Fastsatt ved kgl. resolusjon 14. mai 1965.)

a. Reguleringer.

Matrevassdraget:

1.

Reguleringsgrensene er:

Store Fjellvatn, alm. sommerv.st. kote	857,8
Øvre kote	860,8
Nedre kote	832,8
Reguleringsøyde	= 28,0 m
25,0 m ned, 3,0 m opp.	
Skrelivatn, alm. sommerv.st. kote	492,0
Øvre kote	494,0
Nedre kote	488,0
Reguleringshøyde	= 6,0 m
4,0 m ned, 2,0 m opp.	
Stordalsvatn, alm. sommerv.st. kote	463,0
Øvre kote	476,0
Nedre kote	444,0
Reguleringshøyde	= 32,0 m
19,0 m ned, 13,0 m opp.	
Bukkedalsvatn, alm. sommerv.st. kote	555,0
Øvre kote	568,0
Nedre kote	540,0
Reguleringshøyde	= 28,0 m
15,0 m ned, 13,0 m opp.	
Osevatn, alm. sommerv.st. kote	585,8
Øvre kote	598,3
Nedre kote	585,8
Reguleringshøyde	= 12,5 m
12,5 m opp.	
Krokavatn, alm. sommerv.st. kote	582,3
Øvre kote	598,3
Nedre kote	560,0
Reguleringshøyde	= 38,3 m
22,3 m ned, 16,0 m opp.	
Kvanngrøvatn, alm. sommerv.st. kote	679,5
Øvre kote	686,5
Nedre kote	659,5
Reguleringshøyde	= 27,0 m
20,0 m ned, 7,0 m opp.	
Storevatn, alm. sommerv.st. kote	680,2
Øvre kote	686,5
Nedre kote	657,5
Reguleringshøyde	= 29,0 m
22,7 m ned, 6,3 m opp.	

Holmevatn, alm. sommerv.st. kote	710,0
Øvre kote	723,0
Nedre kote	690,0
Reguleringshøyde	= 33,0 m
20,0 m ned, 13,0 m opp.	
Nordgjelsvatn, alm. sommerv.st. kote	602,0
Øvre kote	607,0
Nedre kote	585,0
Reguleringshøyde	= 22,0 m
17,0 m ned, 5,0 m opp.	
Nedre Mosedalsvatn, alm. sommer-	
v.st. kote	497,6
Øvre kote	497,6
Nedre kote	489,6
Reguleringshøyde	= 8,0 m
8,0 m ned.	

Førdevassdraget m. fl.:

Fridalsvatn, alm. sommerv.st. kote	681,0
Øvre kote	684,5
Nedre kote	656,0
Reguleringshøyde	= 28,5 m
25,0 m ned, 3,5 m opp.	
Årdalsvatn, alm. sommerv.st. kote	467,0
Øvre kote	488,0
Nedre kote	444,0
Reguleringshøyde	= 44,0
23,0 m ned, 21,0 m opp.	
Tverrvatn, alm. sommerv.st. kote	475,0
Øvre kote	488,0
Nedre kote	471,0
Reguleringshøyde	= 17,0 m
4,0 m ned, 13,0 m opp.	
Stølsvatn, alm. sommerv.st. kote	545,6
Øvre kote	549,6
Nedre kote	532,6
Reguleringshøyde	= 17,0 m
13,0 m ned, 4,0 m opp.	
Østerbotnvatn, alm. sommerv.st. kote	649,0
Øvre kote	653,0
Nedre kote	640,0
Reguleringshøyde	= 13,0 m
9,0 m ned, 4,0 m opp.	
Instefjord, alm. sommerv.st. kote	670,0
Øvre kote	674,0
Nedre kote	658,0
Reguleringshøyde	= 16,0 m
12,0 m ned, 4,0 m opp.	

Samtlige dammer utføres med faste overløp. Vasstanden i de enkelte vatn stiger derfor noe over øvre reguleringsgrense under flom. De tillatte reguleringsgrenser skal angis med faste og tydelige merker ved de enkelte magasiner.

b. Overføringer.

Førdevassdraget m. fl.:

Avløpet fra Stølsvatn i Øystrebøelva (16,6 km²) føres over til Tverrvatn i Førdeelva gjennom senkningstunnelen. Avløpet fra Østerbotnvatn i Sørbøelva (8,0 km²) føres over til Årdalsvatn i Førdeelva. Avløpet fra Årdalsvatn sammen med avløpet fra Tverrvatn og avløpet fra 2,4 km² av Fridalselvas nedbørfelt (i alt 63,1 km²), føres over til Stordalsvatn i Matrevassdraget.

Avløpet fra Fridalsvatn (9,1 km²) føres over til Krokavatn i Matrevassdraget.

Matrevassdraget:

Avløpet fra Holmevatn i Nordgjelsdalselv (8,6 km²) føres over til Mosedalselv gjennom senkningstunnelen.

Avløpet fra Hopsvatn i Nordgjelsdalselv (7,5 km²) føres over til Nedre Mosedalsvatn gjennom overføringstunnel som ikke er utstyrt med stengeinnretning. Hopsvatn kan senkes 3 m under alminnelig sommer-vasstand på kote 463.

Avløpet fra Nedre Mosedalsvatn (8,6+7,5+19,9=36,0 km²) føres over til Stordalsvatn i Brydalselv gjennom overføringstunnel utstyrt med luke. Avløpet fra Store Fjellvatn i Kringlebotnelv (8,2 km²) føres over til Brydalselv gjennom senkningstunnelen.

Avløpet fra Skrelivatn (40,9 km²) tas inn i driftstunnelen fra Stordalsvatn.

2.

Det skal ved manøvreringen has for øye at den tidligere flomvassføring i vassdragene så vidt mulig ikke forøkes. For øvrig kan vassslippingen foregå etter Bergenshalvøens kommunale kraftselskaps behov.

3.

Til å forestå manøvreringen antas en norsk statsborger, som godtas av vedkommende departement.

Hovedstyret for Vassdrags- og elektrisitetsvesenet kan bestemme hvor damvokteren skal bo, og at han skal ha telefon i sin bolig.

4.

Det skal påses at flomløp ikke hindres av is eller lignende, og at dammer og andre reguleringsanlegg til enhver tid er i god stand.

Om det forlanges skal det føres protokoll over manøvreringen og avleste vasstander og eventuelt observeres og noteres nedbørmengder, temperatur m. v.

Av protokollen sendes om det forlanges avskrift til Hovedstyret for Norges Vassdrags- og elektrisitetsvesen.

5.

Mulig tvist om dette reglements forståelse blir å avgjøre av vedkommende regjeringsdepartement.

6.

Forandringer i dette reglement kan foretas av Kongen, etter at de interesserte har hatt anledning til å uttale seg.